

İHH İNSANI YARDIM VAKFI SURIYE RAPORU

(MAYIS 2011 - KASIM 2012)

İNSANI
YARDIM VAKFI

THE FOUNDATION FOR
HUMAN RIGHTS AND
FREEDOMS AND
HUMANITARIAN RELIEF

GİRİŞ

Bu rapor Mart 2011'de Suriye'de başlayan ve hâlen devam etmekte olan krizin insani boyutlarını ve krizden etkilenen Suriye halkı için İHH İnsani Yardım Vakfı'nın gerçekleştirdiği yardım faaliyetlerini konu almaktadır. Krizden etkilenenlerin sayısının her geçen gün artması ve yaşanan şiddet olaylarının hem toplum hem de bireylerin hayatında onarılmaz yaralar açmaya devam etmesi, sorunun ivedilikle çözümü için çabaların artırılmasını zorunlu kılmaktadır. Mağdur Suriyelilerin durumunu ortaya koyma amacı taşıyan bu rapor, krizden etkilenen Suriye halkının durumunun iyileştirilmesine yönelik çalışmalara katkı sağlama temennisi ile hazırlanmıştır.

SURİYE KRİZİNİN İNSANİ BOYUTU

1. Krizin Arka Planı

1963 yılında Baas Partisi'nin gerçekleştirdiği askerî darbenin ardından olağanüstü hâl ile yönetilmeye başlayan Suriye'de 1970'ten bu yana Esed ailesi iktidarı hüküm sürmektedir. Darbenin ardından ülkenin tek söz sahibi olan Hafız Esed'e karşı Suriye İhvan-ı Müslimin hareketinin başlattığı özgürlük mücadelesi dönemin en büyük muhalif hareketi hâline gelmiştir. Muhaliflerin özgürlük mücadelesine karşı çok sert tedbirler alan Hafız Esed, 1982'de hunharca bir yöntemle başvurarak yaklaşık 50.000 kişinin öldürüldüğü, 20.000 kişinin kayıp olarak raporlara geçtiği Hama Katliamı'nı gerçekleştirmiştir. Yine Tedmur başta olmak üzere diğer birçok bölgede çeşitli katliamlar gerçekleştirilerek halkın özgürlük talepleri yıllarca bastırılmaya çalışılmıştır.

48 yıl boyunca zulme, baskılara, yolsuzluk ve yoksulluğa karşı mücadele veren Suriye halkı bugün yine büyük bir toplu kıyım maruz kalmaktadır. Mart 2011'de Deraa'da yaşları 9 ila 15 arasında değişen aynı aileden 15 çocuğun okul duvarına "Hürriyet istiyoruz, demokrasi istiyoruz." şeklinde sloganlar yazdıkları için tutuklanarak alıkonulmaları ve bu süre zarfında çocuklara tırnakları sökülerek işkence edilmesi üzerine çocukların yakınlarının bu muameleyi protesto etmek için sokaklara dökülmesiyle başlayan olaylar İdlib, Halep, Hama, Humus, Banyas ve Lazkiye gibi farklı şehirlere yayılarak ülke çapında bir başkaldırıya dönüşmüştür.

2011 Mart ayından itibaren altı ay boyunca sadece cuma namazları sonrasında gösteriler yaparak barışçıl bir şekilde reform talep eden Suriye halkı, bu süre zarfında ne yönetimin devrilmesine yönelik ne de şiddet içerikli sloganlar atmıştır. Sadece daha özgür koşullarda yaşayabilmek için reformlar yapılması yönündeki isteklerini ve Suriye'nin birliğine dair taleplerini dile getirmişlerdir. Protestoların yayılması üzerine Beşşar Esed 2011 Mart ve Nisan aylarında iki defa Şam'daki meclisten halkın örgütlenme, parti kurma, sendikal haklar, daha özgür seçimler, sosyal adaletin sağlanması ve Türkmen, Kürt, Arap gibi Suriye içerisinde yaşayan

azınlıkların haklarının korunmasına yönelik çeşitli alanlarda reformlar gerçekleştirileceğini tüm dünyaya ilan etmiş ancak verdiği sözlerin hiçbirinde durmamış, aksine göstericileri bastırmak için ateşli silahlar kullanarak yüzlerce insanın ölümüne, binlercesinin yaralanmasına veya sakat kalmasına sebep olmuştur. Yine pek çok insan tutuklanarak cezaevine konulmuştur.

Yaşanan bu gelişmeler üzerine sürekli cenazeleri artan ve yakınları tutuklanan halk, Beşşar Esed'in politikalarında herhangi bir değişiklik olacağına dair umutlarını yitirmiş ve barışçıl protestolarını yerini rejimin devrilmesi gerektiği düşüncesini benimseyen bir başkaldırı hareketi almıştır. Temmuz 2011'den bu yana olaylar Suriye'de halkın kendini silahlı rejim güçlerine karşı savunmak üzere silahlanmasıyla iyice şiddetlenmiştir.

2. Mevcut Durum

Bölgeden gelen haberlerde, Suriye hükümetinin uyguladığı tüm sansüre rağmen, yaşanan şiddet olaylarından etkilenenlerin sayısı on binlerle ifade edilmektedir.

Kasım 2012 itibarıyla resmî rakamlara göre Suriye'de 970'inin işkence gördüğü 2.148'i çocuk 47.000 kişinin öldürüldüğü bildirilirken gayriresmî kaynaklar asıl bilançonun bu rakamların çok üzerinde olduğunu ifade etmektedir. Diğer yandan ülkede çatışmalar nedeniyle binlerce kişinin yaralandığı, 400.000 kişinin tutuklandığı, 600.000 kişinin Lübnan, Ürdün, Irak ve Türkiye gibi komşu ülkelere göç etmek zorunda kaldığı, 2,5 milyon kişinin ülke içerisinde yer değiştirdiği, 1,5 milyon kişinin açlık sınırında yaşadığı ve 100.000 kişinin kayıp olduğu bildirilmektedir. Ayrıca Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ)'nin ve Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF)'in verilerine göre, olayların başlangıcından bu yana Suriye'de görev yapan 17 gazetecinin öldürüldüğü, 30'dan fazla gazeteciden de haber alınmadığı bildirilmektedir.

SURİYE İNSANİ DURUM TABLOSU (KASIM 2012 İTİBARIYLA) *	
Katledilen insan sayısı	47.000
Katledilen çocuk sayısı	2.148
Yaralı sayısı	250.000
Tutuklu sayısı	400.000
Kayıp sayısı	100.000
Yerinden edilenler (Suriye içinde)	2.500.000
Yerinden edilenler (Suriye dışına gidenler)	600.000

* Yukarıdaki veriler sürekli değişmekte olup mevcut rakamlar sadece kayıt altına alınan bilgileri göstermektedir.

SURİYELİ SİĞİNMACI/MÜLTECİ SAYISAL TABLOSU (KASIM 2012 İTİBARIYLA)			
ÜLKE	BÖLGE	MÜLTECİLERİN KALDIĞI YERLER	KİŞİ SAYISI
TÜRKİYE	Hatay	1. Reyhanlı Kampı	12.437
		2. Altınözü Kampı 1	
		3. Altınözü Kampı 2	
		4. Apaydın Kampı	
		5. Yayladağı 1 Kampı	
		6. Yayladağı 2 Kampı	
	Gaziantep	1. Islahiye Kampı 2. Karkamış Kampı 3. Nizip Çadır Kenti	22.663
	Kilis	Öncüpınar Konteyner Kenti	13.298
	Şanlıurfa	1. Ceylanpınar Kampı 2. Akçakale Kampı	41.680
Kahramanmaraş	Merkez Çadır Kenti	15.111	
Osmaniye	Cevdediye Çadır Kenti	8.183	
Adıyaman	Merkez Çadır Kenti	6.077	
	Refakatçi, hasta ve yaralı sayısı	698	
	Toplam	120.147	
LÜBNAN			93.110
ÜRDÜN			91.064
IRAK			54.175
GENEL TOPLAM			238.349

Türkiye Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD)'nın Kasım 2012 verilerine göre, ülkemize giriş yapan toplam Suriyeli sayısı 168.985 ülkesine dönen toplam Suriyeli sayısı 48.838 ve hâlihazırda Türkiye'de bulunan Suriyeli sayısı 120.147'dir.

İHH İNSANİ YARDIM VAKFI'NIN SURİYE HALKINA YÖNELİK YARDIM FAALİYETLERİ

İHH İnsani Yardım Vakfı 2011 yılının Mart ayından bu yana komşu ülkelere sığınan Suriyeli mültecilerin barınma, beslenme, sağlık gibi temel ihtiyaçlarının karşılanması için çeşitli yardım faaliyetleri gerçekleştirmektedir. Dağıtılan yardım malzemeleri aşağıdaki temel ihtiyaç kalemlerini ihtiva etmektedir.

Gıda: Konserve çeşitleri: tavuk, barbunya, ton balığı, et, taze fasulye, fasulye plaki ve patlıcan. **Kuru gıda:** pirinç, yemeklik bulgur, makarna, mısırözü ya da ayçiçek yağı, beyaz fasulye, salça, şeker, hurma, reçel çeşitleri, helva, kırmızı mercimek, un, maya ve Ramazan ayı boyunca sahur paketi (zeytinyağı, zahter, tahin, reçel, pekmez, peynir, zeytin, helva, yaz helvası).

Çocuk paketi: Süt, bebek maması, bebe bisküvisi, meyve suyu, bisküvi çeşitleri.

Bebek paketi: Bebe bisküvisi, pastörize süt, bebe maması, ek besin (pirinç unu), bebe şampuanı, çocuk bezi, ıslak mendil.

Giyim: Günlük giysi, iç giyim, pijama, terlik, ayakkabı.

Hijyen paketi: Çocuk bezi, hijyenik ped, diş macunu, diş fırçası, sabun, deterjan, tıraş bıçağı, tarak, peçete, ıslak mendil, şampuan, elde yıkama çamaşır tozu, bulaşık deterjanı.

Sağlık: Tekerlekli sandalye, ilaç, hasta değneği, kan durdurucu, serum, tıbbi sarf malzemesi, ilk yardım çantası, sağlık çantası, hasta çantası.

Namazlık seti: Kur'an-ı Kerim, tespih, takke, seccade.

Muhtelif ihtiyaçlar: Nevresim takımı, yastık, battaniye, hasır, yatak, mutfak seti, çay bardağı, su bardağı, çay kaşığı, kaşık, çatal, sofrası bezi.

Bayram paketi: Bayram şekeri, gülsuyu, kolonya.

Yenidoğan seti: Ana kucağı, ana dizi, şampuan, sabun, peçetelik, iç giyim, çocuk elbise çantası, terlik, badi.

Barınma ihtiyaçları: Çadır, konteyner, mat, battaniye, uyku tulumu, jeneratör, hasır, elektrikli şarjlı ııldak.

Yardımlar, Türkiye’de mültecilerin yerleştirildiği Kilis ve Hatay Reyhanlı sınır bölgelerinde açılan İHH koordinasyon ofisleri ve Suriye içerisinde İHH ekipleri aracılığı ile Suriyeli mağdur halka iletilmektedir.

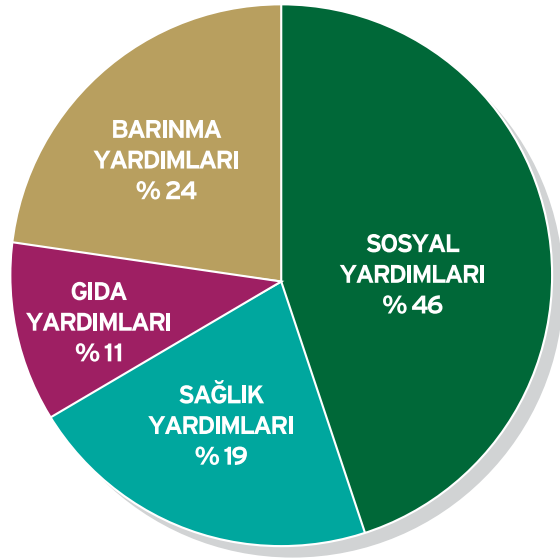
SURİYE YARDIM KAMPANYASINA GELEN AYNİ VE NAKDİ BAĞIŞ MİKTARLARI

NAKDİ YARDIMLAR	19.699.183 TL
AYNİ YARDIMLAR	3.290.039 TL
TOPLAM	22.989.222 TL

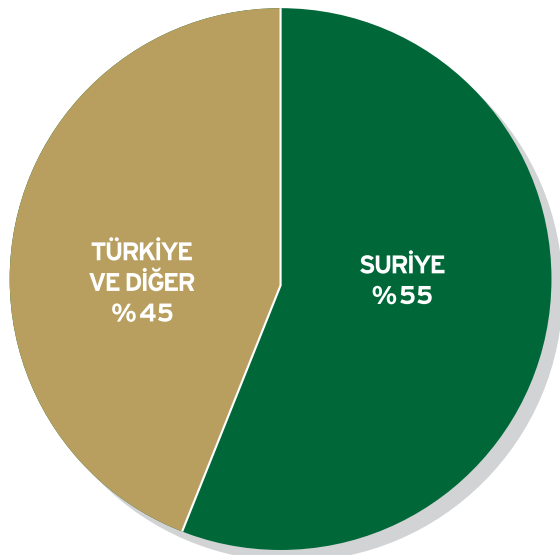
SURİYELİ MÜLTECİLERE YÖNELİK YAPILAN AYNİ VE NAKDİ YARDIM MİKTARLARI

AYNİ YARDIMLAR	16.874.982 TL
NAKDİ YARDIMLAR	4.024.635 TL
TOPLAM	20.899.617 TL

SURİYE’DE YAPILAN YARDIMLARIN DAĞILIMI (%)

SURİYE YARDIMLARININ BÖLGELERE GÖRE DAĞILIMI (%)

1. Bölgelere Göre Yardım Çalışmaları

a. Türkiye-Suriye sınırında Hatay'da Reyhanlı, Altınözü, Boynuyğun, Apaydın, Yayladağı 1, Yayladağı 2 olmak üzere 6 kamp ve 2 köy (Nişrin ve Güveççi); Gaziantep'te İslahiye Kampı; Şanlıurfa'da Ceylanpınar Çadır Kenti; Kilis'te konteyner kent

Suriye'den Türkiye sınırına mülteci göçü Haziran 2011 itibarıyla başlamış, ilk günden itibaren gelişmeleri yakından takip eden İHH İnsani Yardım Vakfı bölgeye ilk olarak sıcak yemek dağıtımını yapacak bir gezici aşevi göndermiştir. Aşevi ile günde 12.000 kişinin sıcak yemek ihtiyacı karşılanmaktadır.

İlerleyen günlerde mültecilere aynı ve nakdi yardım dağıtımında bulunulmuş, sağlık yardımları gerçekleştirilmiştir. Farklı hastanelerde tedavi gören yaralıları ziyaret edilerek talep edilen ihtiyaçlar tedarik edilmiş, bazı hastaların Antakya dışındaki hastanelere sevkine yardımcı olunarak tedavi masrafları üstlenilmiştir. Hastanelerden taburcu edilen yaralıları ve hastaların kamplara ulaşımını sağlanmış, kamplara dönen yaralı ve hastaların bir kısmının takibi yapılarak ihtiyaçları karşılanmıştır. Kurban Bayramı döneminde Hatay ve Kilis'teki Suriyeli mültecilere 2.600, Suriye içerisindeki muhtaç ailelere 1.600 paket et dağıtımı yapılmıştır. Hatay Reyhanlı ve Kilis sınırda bekleyen mültecilere 14.000 çift ayakkabı dağıtımı gerçekleştirilmiştir. İHH, Kilis ve Hatay'da açtığı koordinasyon ofisleri ve bölgeye gönderdiği yardım ekipleriyle Suriyeli mülteci/ muhacirlere yönelik insani yardım çalışmalarını yakından takip etmektedir.

İlk etapta Hatay'da hizmet vermeye başlayan İHH sağlık TIR'larından biri hâlihazırda Bab al-Heva Sınır Kapısı'nda, bir diğer sağlık TIR'ı ise Kilis Öncüpınar Sınır Kapısı'nın Suriye tarafındaki Bab'ü-Selam Sınır Kapısı'nda hizmet vermektedir. Sabah 09.00-akşam 23.00 saatleri arasında hizmet veren sağlık TIR'ında günde 70-80 mülteci muayene edilmekte, ilaç dağıtımları yapılmaktadır. Sağlık TIR'ında pratisyen hekim, kulak-burun-boğaz uzmanı, kadın doğum uzmanı ve kardiyolog hekim görev yapmaktadır.

b. Lübnan-Suriye sınırında Akkar, Vadi Halit, Ersal mevkileri

İHH, Lübnan-Suriye sınırında Akkar, Vadi Halit ve Ersal bölgelerinde 2011'in Mayıs ayından bu yana yardım çalışmaları gerçekleştirmektedir. Yaklaşık 450.000 dolarlık bütçeye ulaşan yardımlarla bölgedeki mültecilere öncelikli olarak yağ, pirinç, şeker, çay, tuz, konserve balık, bakliyat vb. içeren gıda paketleri ulaştırılmıştır. 0-14 yaş arası çocuklara kıyafet temin edilmiş, mültecilerin toplu olarak kaldığı spor salonu gibi tesislere hijyen kitleri ve temizlik malzemeleri dağıtılmıştır. 2012 yılının Ramazan ayında Vadi Halit'te 530 aileye sebze, meyve ve etten oluşan kumanya paketi; Ersal bölgesinde 100 aileye 3'er adet battaniye, 3'er adet yatak; 80 aileye de 60 litrelik mazot yardımı yapılmıştır.

c. Suriye

İHH İnsani Yardım Vakfı, Haziran 2012'den bu yana fiili olarak Suriye içerisinde hem evlerini terk etmek zorunda kalan Suriyelilere hem de Filistinli mültecilere yönelik yardım faaliyetleri gerçekleştirmektedir. Özellikle Deraa'da yapılan çalışmalarda kan durdurucu ilaç ve gıda gibi temel ihtiyaçlar karşılanmış, tüm maddi varlıklarını yitiren halka nakdi yardımda bulunulmuştur. Hâlihazırda Suriye'nin Atmaca, Azez, Reyhanlı ve Kilis sınırında bulunan 10.000 sığınmacıya günde iki öğün yemek ve sağlık hizmeti verilmektedir. Ağırlıklı olarak Şam, Halep, İdlib, Hama, Humus, Lazkiye (sahil kasabaları) Humus ve Rakka bölgelerinde düzenli olarak temizlik malzemeleri, hijyen kitleri, giysi, battaniye, çadır, ilaç, jeneratör, temel gıda maddeleri (kuru gıda, bakliyat ve kahvaltılık) yanı sıra un ve maya dağıtımları yapılmaktadır.

d. Ürdün

2011 Mart ayından bu yana Ürdün'e resmi olarak 91.064 Suriyeli giriş yapmıştır. Bunların yaklaşık 30.000'i yardıma muhtaç durumdadır. Mülteciler başkent Amman'da Filistinli mültecilerin kaldığı Hüseyin Kampı'na ve Nizal mahallesine yerleştirilmiş veya Ramsa ve el-Mafrag gibi Ürdün-Suriye sınırında bulunan kuzey şehirlerindeki akrabalarının yanına sığınmıştır. Ürdün devleti Suriyeli mülteci sorununu görmezden gelmemekle

birlikte Suriye devletiyle siyasi bir sorun yaşamak istemediğinden mültecilerin karşı karşıya kaldığı problemleri çözmeye yönelik etkili adımlar atmakta çekimser davranmaktadır. İHH 2012'nin Mart ayında gerçekleştirdiği yardım organizasyonu ile Ramsa, el-Mafraq ve Amman'da toplam 3.000 kişiye gıda paketi, tüp gaz, ocak ve halı dağıtımında bulunmuştur. Ayrıca 2012 yılının Ramazan ayında da 2.000 kişiye acil gıda yardımı ulaştırılmıştır.

2. Kurumsal İş Birliği ve Yardım Çalışmaları

Suriye'de yaşanan insani drama karşı dünyada ve Türkiye'de sivil toplum kuruluşları ve uluslararası örgütler insani yardım çalışmalarını birlikte yürütmek için iş birliği yapmaktadır. Dünyanın farklı ülkelerinden 40 STK ve insani yardım ekibi İHH İnsani Yardım Vakfı'nın Suriye kampanyasına aynı ve nakdi bağışlarıyla katkıda bulunmuş veya İHH'nin lojistik desteğiyle Türkiye'deki mülteci kamplarında yardım organizasyonu gerçekleştirmiştir. Bunların yanı sıra yine farklı ülkelerden yaklaşık 200 İHH gönüllüsü de Türkiye'yi ziyaret ederek mülteciler için yapılan çalışmalarda bizzat görev almıştır.

3. Suriye'deki İnsani Krize Yönelik Düzenlenen Uluslararası Toplantılarda İHH

İHH İnsani Yardım Vakfı, barışçıl protestolarla haklarını ararken baskı ve şiddete maruz kalan ve 30.000 insanını kaybeden Suriye halkı için bir yandan insani yardım alanında desteğini aralıksız sürdürürken bir yandan da ulusal ve uluslararası toplantılarda Suriyelilere yönelik hak ihlallerini gündeme getirerek insani diplomasi alanında çalışmalar yürütmektedir.

Uluslararası boyutta gerçekleştirilen bu girişimlerden başlıcaları, Birleşmiş Milletler İnsani Yardım Koordinasyon Ofisi (OCHA) tarafından 16 Temmuz 2012 tarihinde dördüncüsü Cenevre'de yapılan Suriye İnsani Yardım Forumlarıdır. Devlet temsilcilerinin yanı sıra sivil toplum kuruluşu temsilcilerinin de hazır bulunduğu toplantılardan ikisine katılan İHH, bölgedeki çalışmalarını sırasında edindiği bilgiler ışığında krizin mahiyetini dile getirmiş, mümkün olan bütün yardım yollarını katılımcılarla paylaşmış ve global manada iş birliği tekliflerinde bulunmuştur.

İHH, Suriye konulu BM toplantılarına ilaveten İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT), Arap Ligi (LAS) ve İnsani Forum (The Humanitarian Forum) tarafından birlikte veya ayrı tertip edilen uluslararası toplantılara iştirak etmiş, sunumlar yapmış ve çalıştaylarda aktif rol almıştır. BM alt birimleri, Kızılay ve Kızıllaç kuruluşları, ulusal ve uluslararası STK temsilcilerinin katılımıyla düzenlenen toplantılarda;

- Suriye içerisine insani yardım ulaştırmanın önündeki engellerin kaldırılması, insani yardım konusunun siyasi çekişmelerden ayrı tutulması,
- Komşu ülkelere sığınan mültecilerin bütün temel ihtiyaçlarının tedarik edilmesi,
- Daha büyük muhtemel krizlere karşı hazırlık yapılması,
- İnsan hakları ihlallerinin tespit edilip uluslararası mekanizmaların göreve çağırılması,
- İnsani yardım çalışması yapan kişilerin güvenliklerinin sağlanması,
- Benzer çalışmalar yapan kurum ve kuruluşların iş birliği yapması dâhil Suriye kriziyle ilgili konular detaylıca tartışılmış ve raporlar hazırlanmıştır.

4. Suriye Halkı İçin İHH Tarafından Yürütülen İnsani Diplomasi

İHH İnsani Yardım Vakfı, kuruluşundan bu yana yürüttüğü insani diplomasi çalışmalarıyla kriz bölgelerinde mağdur olan sivillere mümkün olan en etkili yardımı ulaştırmaya çalışmaktadır. Suriye kriziyle birlikte gündeme gelen sorunların çözümü için de bu yöndeki çalışmalarına ağırlık veren İHH'nın bu kapsamda yürüttüğü çalışmalarının sonucusu geçtiğimiz aylarda etkisini göstermiştir. İHH, belgesel çekmek için gittikleri Suriye'de alıkonulan gazeteci Adem Özköse ve kameraman Hamit Coşkun'un iki ay süren esaretlerinin sonlanmasını ve salimen ailelerine dönmelerini sağlamıştır. İHH, diğer ülkelere mensup sivillerin de Suriyeli tarafların esaretinden kurtulup ülkelerine dönmeleri için girişimlerine devam etmektedir. Aynı şekilde İHH, Suriye hapishanelerinde veya zindanlarında tutulan başta çocuk ve kadınlar olmak üzere masum insanların salıverilmesi için de yoğun çalışmalar yürütmektedir.

Bu kapsamda Suriye'de yaşanan krizin için çözüm üretmek ve daha geniş bir coğrafyaya yayılmasını önlemek için bölge ülkelerinin dinî liderleriyle ve kanaat önderleriyle bir araya gelmekte, akliselimin hâkim kılınması için kamuoyu oluşturulmaya gayret edilmektedir.

Yine bu çerçevede İHH'yı ziyaret eden diplomatlara, araştırmacılara ve medya mensuplarına İHH İnsani Yardım Vakfı'nın yürüttüğü insani yardım ve bilinçlendirme çalışmaları hakkında bilgi verilmekte, çeşitli çözüm önerileri sunulmaktadır.

İHH hâlihazırda Suriye'de esir tutulan gazeteci ve sivillerin serbest bırakılması için girişimlerine devam etmektedir.

5. Suriye Halkı İçin Temel İhtiyaç Maddelerinin Temini

Gerek Suriye içerisinde ve gerekse sığındıkları ülkelere mülteci kamplarında yaşam mücadelesi veren Suriyeli, düzenli acil yardıma ihtiyaç duymaktadır. Yaklaşan kış mevsimi sebebiyle kışlık yardımların öncelenmesi ile beraber aşağıdaki yardım kalemlerinin de sürekli olarak karşılanması gerekmektedir.

a) Gıda maddeleri: *Konserve çeşitleri:* tavuk, barbunya, ton balığı, et, taze fasulye, fasulye plaki ve patlıcan. *Kuru gıda:* pirinç, bulgur, makarna, fasulye, sıvı yağ, kırmızı mercimek, un.

Bebek paketi: Bebe bisküvisi, bebek maması, çocuk bezi, ıslak mendil, pastörize süt, bebe şampuanı, ek besin (pirinç unu).

Gıda paketi: Şeker, pirinç, mercimek, kalın bulgur, makarna, beyaz fasulye, reçel, ayçiçek yağı, domates salçası, helva, nohut.

b) Sağlık malzemeleri: Kan durdurucu, serum, ilaç, tıbbi sarf malzemesi, ilk yardım çantası, sağlık çantası, hasta çantası.

c) Hijyen malzemeleri: Şampuan, el sabunu, banyo sabunu, diş fırçası, diş macunu, hijyen pedi, elde yıkama çamaşır tozu, ıslak mendil, tuvalet kâğıdı, bulaşık deterjanı.

d) Barınma malzemeleri: Kışlık çadır, konteyner, mat, sünger yatak, battaniye, uyku tulumu, hasır, elektrikli şarjlı ılıtdak, jeneratör, soba, ısıtıcı, fırınlar için mazot.

e) Giyim malzemeleri: Bot, kışlık ayakkabı, eldiven, atkı, kışlık muhtelif giysi, bere, mont, kışlık kaban.

SONUÇ

Değerlendirme ve Çözüm Önerileri

Suriye'de yaşanan insani kriz sebebiyle ülkede her gün yaklaşık 100'ün üzerinde insan hayatını kaybederken yüz binlercesi de saldırı ve yağma gibi nedenlerle ciddi mağduriyetler yaşamaktadır. Ülkede büyük yıkıma neden olan ve uzun yıllar etkisini sürdüreceği tahmin edilen bu insani krizin ivedilikle sona erdirilmesi gerekmektedir. Suriye halkının iradesi doğrultusunda adil ve özgür bir düzen kurulmasına çalışılmalıdır. Bu bağlamda;

1. Krizden etkilenerek Suriye içerisinde ve bölge ülkelerdeki mülteci kamplarında yardımlarla hayatta kalmaya çalışan Suriyelilere sürekli ve düzenli olarak insani yardım ulaştırmak için daha geniş kapsamlı gıda kampanyaları organize edilmelidir.
2. Yaklaşan kış mevsimi nedeniyle mültecileri soğuk havaların sebebiyet verebileceği muhtemel hastalıklardan korumak ve ortaya çıkabilecek olumsuzlukları engellemek adına battaniye, ısıtıcı, kışlık giysi, sıcak yemek ve gerekirse mültecilerin kaldığı barınakların yalıtım malzemeleri ile desteklenmesi gibi çalışmalar öncelenecek yardımlar sürdürülmelidir.
3. Yardımların bölgeye sağlıklı bir şekilde ulaştırılması için bir insani yardım koridoru oluşturulmalıdır.
4. Suriye'de yaşanan insani krizin Suriye halkının iradesi doğrultusunda çözüme kavuşturulması için İslam İşbirliği Teşkilatı, Arap Birliği zirvesi yapılmalıdır.
5. Yaşanan krizin mezhepsel bir çatışmaya dönüşmemesi için STK'lar, kanaat önderleri ve âlimler

sorunun çözümüne yönelik aktif çaba içerisinde bulunmalıdır.

6. Suriye'de yaşanan insani krizin dünya kamuoyunda yer bulması için resmî kurumların Suriyeli STK'ları yerinde ziyaret etmeleri sağlanmalıdır.
7. Suriye'de her geçen gün derinleşen insani kriz nedeniyle yüz binlerce Suriyeli ciddi gıda ve sağlık sorunları ile karşı karşıyadır. Sadece Türkiye'ye sığınan Suriyeli sayısı 120.147'yi bulmuştur. Bu gerçekten hareketle Türkiye'de STK'ların bu konuda iş birliği göstermesi hayati önem taşımaktadır. Suriyeli sığınmacılar için tüm STK'ların desteğiyle bir kriz masası kurulmalıdır.
8. Başta sivil toplum kuruluşları olmak üzere İslam İşbirliği Teşkilatı, Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği, Arap Birliği gibi uluslararası mekanizmalar ile uluslararası topluluğun oluşturacağı gözlem ve inceleme heyetleri bölgeye giderek yerinde incelemelerde bulunmalıdır.
9. Uluslararası insan hakları kuruluşları Suriye'deki hapisanelerde denetleme yapmalıdır.
10. Sivil halkın korunmasına yönelik çalışmalar artırılmalı ve önemsenmeli, bu bağlamda koruyucu tedbirler alınmalıdır.
11. Tarafların savaş hukukuna uyup uymadığının, yasal olmayan silah kullanılıp kullanılmadığının tespiti ve varsa hukuksuzlukların önlenmesi için girişimlerde bulunulmalıdır.
12. Mahkûm ve esir olarak tutulan kadın ve çocukların serbest bırakılmaları sağlanmalıdır.

İNSANI THE FOUNDATION FOR
HUMAN RIGHTS AND
FREEDOMS AND
HUMANITARIAN RELIEF
YARDIM VAKFI